

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena Novin na celo leto je: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko 100 D. Cena Marijnoga Lista na celo leto je: doma 10 D., v Ameriko 50 Din. Novine prihajajo vsaki teden, M. List vsaki mesec. Naročniki M. Lista i Amerikanci dobijo kalendar brezplačno, naročniki No vin pa za polovično ceno. Rokopisi se ne dajo nazaj. Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali upravništvo Novin v Črenšovce, Prekm.

„Vredništvo i upravništvo Novin je v Črenšovcih, Prekmurje“.

Vrednik: Klekl Jožef, vp. plebanos v Črenšovcih.

Oglasi, (inserati) se tudi sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar, za večkrat popust. Cena malih oglasov je do dvajset reči 5 Din, više od vsake reči pol dinara. Med tekstom je cena oglasov cm² dva dinara v „Poslanom“ tri dinare. Ki naroči 1¹/₂ ali celo stran, dobi 25% popusta za edno objavo, za večkratno več. Takso za vse oglase plača upravništvo „NOVIN“.

Izid volitev v dolnjelendavskom okraji.

Volišče	Klekl 1 Korošec	Radič 2 Radič	Hartner 3 Hartner	Kiraly 4 Pivko	Zagorski 5 Zagorski	Pucelj 6 Pucelj	Makuc 7 Makuc	Schauer 8 Schauer	Strasser 9 Ravnik	Korun 10 Korun	Hribar 11 Hribar	Mödern- 12 dorfer	Štrbinac 13 Štrbinac	Marković 14 Markovič	Vkup:
1 Beltinci	389	63	4	111	2	—	—	—	8	4	14	—	2	26	623
2 Bogojna	500	9	4	27	2	2	—	2	6	—	10	1	4	3	570
3 Bratonci	349	6	6	21	2	—	—	—	2	3	26	—	2	6	425
4 Čentiba	16	423	10	76	2	3	1	1	15	—	4	1	1	8	561
5 Črenšovci	675	130	5	9	2	2	3	1	5	5	21	3	13	11	885
6 Dobrovnik	38	344	130	72	3	—	—	1	24	—	—	—	1	1	614
7 D.Lendava	80	316	30	70	3	1	—	6	75	5	6	1	4	20	617
8 Gaberje	93	412	45	46	1	3	—	1	6	—	1	—	1	2	611
9 Gomilice	357	11	1	5	—	1	1	1	11	—	3	1	—	6	398
10 Kobilje	87	119	80	33	—	—	1	2	35	10	1	—	—	1	369
11 Odranci	357	54	2	38	5	2	—	1	—	1	8	2	1	3	474
12 Turnišče	491	74	7	30	3	2	—	3	11	1	4	2	—	6	634
13 Polana	236	93	12	13	1	—	2	2	3	—	—	—	—	1	363
Vkup:	3668	2054	336	551	26	16	8	21	201	29	98	11	29	94	7142

Maribor—Celje.

1 Brežice	2447	1090	15	417	16	677	78	56	36	146	7	59	3	50	5102
2 Celje Vran	5621	497	19	1223	25	466	88	499	79	614	15	127	7	330	
3 D.Lendava	3668	2054	336	551	26	16	8	21	201	29	98	11	29	94	
4 Konjice	2239	164	9	334	17	73	23	427	21	97	4	13	6	17	
5 Laško	3139	279	15	785	29	126	1107	65	30	204	10	160	9	51	
6 Ljutomer	3727	262	19	561	14	440	27	641	63	24	6	6	4	49	
7 Maribor d.b.	3636	1437	20	598	30	216	281	430	128	550	63	102	11	156	
8 Maribor l.b.	7853	1703	27	1288	51	213	205	704	287	854	17	41	19	685	
9 Mozirje	1839	280	18	217	15	17	—	1	2	13	3	20	—	64	
10 M. Sobota	2622	4385	1438	948	47	22	25	126	58	79	48	18	74	297	
11 Ormož	2620	250	9	463	12	207	9	34	20	12	1	2	4	18	
12 Prevalje	1156	503	4	188	16	11	71	70	58	642	13	170	4	5	
13 Ptuj	5113	1453	21	532	21	358	34	399	80	231	58	21	7	69	
14 Slov. grad.	3583	718	23	586	21	112	57	428	27	560	13	260	8	157	
15 Šmarje	4138	1197	24	557	29	551	97	111	10	35	1	31	5	43	

Po volitvah.

Po volitvah smo. Vnogo se je delalo od vseh strank na vse strani, vnogo se je letalo okoli, šče več plačovalo, tudi se je pilo i jelo. Vse stranke so napnole vse moči, da bi si pridobile kak največ glasov i s tem kak največ poslancov. Samo naša stranka, Kmečka zveza v Prekmurji se je ne mogla posvetiti agitaciji tak kak bi to potrebno bilo. Či bi tudi mi telko agitirali kak drugi, bi dosta več dobili. Ali ne smo mogli, ar nemamo mi žmetnih milijonov penez, kak druge stranke, ne lažemo kak vnogi drugi, tudi ne oblublamo takših stvari, štere potem ne bi mogli spuniti. Vse to je pri nas odpadnole i ravno s tem so šтели preslepiti agitatorje naše ljudi. Mi smo agitirali samo z našim dozdašnjim poštenim delom, z našimi trudi

za dobro našega ljublenoga nam ljudstva i prelepe Slovenske Krajine. Tudi od nas so dosta slaboga gučali i pisali. To so laži bile i so. Lehko bi vnogoga tožili za špote i laži. Mi ne smo blatili nikoga. Či smo pa včasi kaj trdoga napisali za koga, smo toga nikdar ne napravili, či smo ne meli za to dokazov. Takši je bio volilni boj i zdaj vidimo, ka je što dosejno. Pred seov mate, naši naročniki i čtevci novin, izid ali uspeh volitev.

Za nas je izid volitev dober. Či pa pomislimo, kak malo smo mi agitirali proti drugim strankam, je jako dober. Lahko pravimo, da smo bole zadovolni z volitvami kak pred dvema letoma. Vidi se, da da je naše lüstvo že precí zrelo za politiko. Ne je šlo v past drugim strankam. Zavüpalo je cpet nam. I zavolo toga se zahvalüjemo vsem našim volilcom, posebno pa

šče pravimo prisrčen „Bog plati“ tistim, šteri so se trüdili za našo kršćansko stranko.

Istina, da je Radič ešče več glasov dobo kak naša stranka. Ne smo njemi nevošćeni; kak se vidi iz izida volitev, so glasali za Radiča opet skoro vsi Madjari i največ Gorićanci. Zakaj so Radiča volili, to znajo oni. Ka čakajo od njega, to opet znajo oni. Ka pa bodo dobili od njega, od njegove stranke, toga pa že ne vejo njegovi volilci. To pa znamo mi. I odgovor je: nikaj ne dobijo. Tudi pri zadnjih volitvah so ravno tisti glasali za njega, šteri so zdaj. V teh dveh letih pa so mo-goče drobtino pomoči dobili od Radiča? Što je v Prekmurji, šteromi je Radičova stranka, ali kakši Radičov poslanec bar edno prošnjo rešo? Vse delo Radičovo v Prekmurji, je obstojalo v tom, da so njegovi poslanci našuntali Madjare v okolici

Dolnje Lendave, da ne trebe dati srbskim dobrovolcom zemle, da vsakši naj obdeluje svojo zemlo od agrarne reforme. Zavolo teh hujskarij pa so vnogi-vnogi i to ravno najbolje sirmaški mogli na jezere plačati, ar so jih dobrovolci tožili.

Gda se je to zgodilo, te so prihajali po vrsti za pomoč k nam. Tudi so se radi obračali ljudje v vseh potrebah na nas. Tudi tisti i ravno skoro največ tisti, šteri so ne glasali za nas, so potrebivali naše pomoči. Lehko bi njim pokazali dveri, lehko bi njim v oči vrgli, da naj idejo za pomoč ta, kama so kruglice dali. — Ali mi smo toga ne delali. Či nam je le zdravje dopuščalo, či smo le mogli, vsakšega smo prijazno sprijeli, vsakšemi pomagali.

Prvi den po volitvah sem pitao ednoga človeka, komi je dao svojo kruglico. Pravo je, da na Radiča. Spitavao sem ga, zakaj i tudi povedao njemi, kama de se zdaj obrno za pomoč, či de kaj potrebüvao. Odgovoro mi je, da so Klekl predober človek i oni majo potrpljenje, da njemi bodo že pomagali kak so njemi prle, čiravno je prle tudi na Radiča glasao. Gda sem njemi dokazao, da je to nepošteno i grdo, ga je bilo sram, je zardečo i šo.

Znamo, da se bo zdaj ravnotak godilo. Ali mi nemamo tak trdoga srca, da bi mogli gledati trpljenje našega lüstva. Komi se godi krivica, tistomi bomo pomagali, i zahtevali, da se krivci naj kaznujejo. Mi smo i tudi bomo delali za naše lüstvo i naš kraj. — Nam se smilijo ljudje, šteri so tak zablodili, da raj verjejo lažem i huskarijam, kak istini i dobrim tanačom. — Ar pa je naše lüstvo tudi zdravo, šče nepokvarjeno v srci, šče čüti i ma v sebi čütenje do poštenja i pravice, tudi ga je obdaro Bog s pametjov i dobrim scem, smo osvedočeni, da tudi tisti, šteri so se dali zapelati, sprevidijo svojo zmoto i bodo prišli v naš tabor, v našo stranko, štera je edina krščanska, v šteroj edinoj vlada lübezeno Boga, do domovine i do bližnjega. — h

Iz volilnoga boja.

Za nami je že, itak pa je vredno, da poglednemo malo nazaj. Zanimive dogodke človek vsigdar rad čte.

Gotovo bo vse zanimalo, ka se je godilo 1. febr. z dr. Korošcom v Ljubljani. Te den je meo on tam shod, šteroga pa so njemi Orjunci razbili. „Slovenec“ med drugim piše: Dr. A. Korošec je vstrajao

mirno naprej na odri i čakao, ka odredi policijski komisar. Gda so Orjunci divjali, orožniki pa kričali, da je shod razpuščen, je položaj postao skrajno kritičen. Ljudstvo je klicalo: *Živijo Korošec! Živijo SLS! — Doli Orjuna! — Fej dr. Žerjav!* . . . Komisar je naznato, da je shod razpuščen.

Dr. Korošec i predsednik shoda dr. Stanovnik sta stopila z odra i po sredi dvorane šla skozi vnožico zborüvalcov ob gromovitih krikih: „Živijo dr. Korošec! Živijo SLS!“ Dvorana se je spraznila, pri izhodi pa je večjezerna vnožica navdušeno pozdravlala kandidata Ljubljane, dr. A. Korošca. Ljudje so zdignoli dr. Korošca na rame i ga nesli med navdušenjom velke vnožice ljubljanskoga prebivalstva. (8. febr. je tudi Ljubljana zvolila dr. Korošca za svojega poslanca. Op. ur.)

NEDELA.

I. Predpepolnična. Evangelij sv. Mataja 20 XX. 1—16. vrste. „Mnogo je pozvanih, pa malo odebranih.“ Mt. 20. 16.

Vsi smo pozvani k večnömü zveličanji. Ali pozvanje samo ne zadostuje za zveličanje, nego tudi sami moremo skrbeti, se brigati za svoje zveličanje. Zato pravi Kristuš: „Vnogö je pozvanih, pa malo odebranih.“ Sv. Evangelium nam šče pred oči postaviti dve resnici: da smo vsi pozvani k večnömü zveličanji; da se za zveličanje moremo tudi sami brigati i delati, če ščemo, da bomo odebrani.

Vsi smo pozvani k večnömü zveličanji: siromaki i bogatci; kmetje i gospodje, pravični i grešniki; ar Bog je ne kak človek — pravi sv. Pismo — da bi delao razloček med ljudmi. Sveti Hilarius piše: „Bog šče, da se vsi ljudje zveličajo, ne samo tisti, šteri bodo pravi svetniki, nego vsi, da niti eden ne bo izvzet.“ I sv. Pismo pravi: „Ar lübiš vse, ka je; i nikaj toga ne odürjavaš, ka si vstvaro, ar si ne zavolo odürjavanja vstvaru ali včino.“ (Mr. 11. 25.) To se pravi: Bog lübi vse stvari, lübi celo stvarstvo; posebno pa lübi človeka, korono vsega stvarstva, zavolo nemrtelne düše. Zavolo te svoje neskončne lübavi Bog želi, hoče vsakomi stvorjenji srečo, blaženost; njemi želi samo dobro, neskončno dobro, večno življenje. Posebno pa želi to človeškim düšam, štere so kep boži. Zato pravi nadale sv. Pismo: „Ti odpüščaš vsem, ar so vse stvari tvoje Gospodne, ki lübiš düše!“ (Mr. 11. 27.) Potrpi, smiluje se Bog z grešnim človeškim rodom i njemi odpüšča, ar lübi naše düše. „Gospod ma z vami potrpljenje“ — piše sv. Peter — „ar nešče, da bi bili neštérni pogübleni, nego da bi se vsi obrnoli k pokori.“ I po proroki Ezekijeli govori Gospod: „Kak istinsko živim, neščem smrti grešnika, nego da se spokori i živi.“ Vsi smo pozvani k večnömü življenji, vsi od prvoga, do zadnjega, od najvišjega do najnižjega — kak prvični tak grešniki.

Pozvanih je mnogo, ali odebranih je malo. To sò ostre reči za nas. Istinske pa so ravno

tak kak prve. Vsi smo pozvani k večnömü življenji, a pozvanje samo še ne zadostuje za zveličanje. Za zveličanje neje zadosta, da smo zapisani, nego zveličanje si moramo pridobiti, zaslužiti. Zato pravi Kristuš: „Ne vsakši, ki pravi Gospod, Gospod, bo šo v nebesko kralstvo, nego tisti, ki spuni volo Boga.“

Glasi.

Slovenska Krajina.

Vmro je naš vrli širiteo, Lukač Alojz v Gradišči. Zapüsto je staroga očo i deco, se od njih lepo poslovio i ešče na skradnjo vüro mislo na našega urednika. — Bio je dober širiteo krščanskih listov, dober Jezuš naj njemi plača trüd. Molimo za njegovo düšo!

„Zgodbe o človeku“ se zove kniga, štero je spisao dr. M. Opeka, kanonik v Ljubljani. Priporočamo jo. Dobi se v Ljubljani v Ničmanovoj tiskarni po 28 Din, z poštov vred po 29 Din 50 par.

Na Martinišče so darüvali v dinarah: Skledar Štefan, gl. nabirač, Törnišče, 223, Vojkovič Jožef, gl. nabirač, Törnišče, 60, Lebar Bara, Garešnica, 50, Cigan Matjaš, Žižki, 100, na gostüvanji Gjörök Stefana na G. Bistrici nabrala Tratnjek Jožef i Lebar Jožef 70, Cigan Ivan, gl. nabirač, Sr. Bistrica, 36-50, N. N. Črenšovci 55, Lenaršič Ana, G. Slaveči 30, Horvat S. Ignac, gl. nabirač, G. Bistrica, 79, Ferenčak Jožef, gl. nabirač Gumilica, 358 50, Horvat Janoš, gl. nabirač, Trnje 49-25, en siromak iz Trnja na mešno obleko v Kapelo sv. Martina 75, Horvat Marko Magdin, Trnje 15, Žerdin Martin glavni nabirač, Žižki 217-50, Püčko Ivan, Nedelica, nabrao pri celhskom računi 52, mil. g. dr. Ivan Tomažič, stolni dekan, Maribor, 63. družina Marič Vincija, Krajna, 100, Špilak Jožef, gl. nabirač, Brezövetica, 161, Alojz Balazič, žandar, Sv. Jurij ob Ščavnici, 20, celhsko društvo, Tišina 32-75 dinarov. Bog lepo plati!

Veliki letni kramarski živinski, konjski sejmi (senja) se vršijo v M. Soboti sledeče dneve: 16.-ga februaria 1925., 30.-ga marca, 11.-ga maja, 24.-ga junija, 24.-ga augusta, 15.-ga oktobra, 7.-ga decembra.

Državna podpora obmejnim občinam. Veliki župan mariborske oblasti je dovolio prekmurskim občinam i to Križevcom 15.000, Püconcom 10.000 i Vučoj gomili 10.000 Din podpöre, da se jim olejšajo bremena občinskoga poslovanja. — Takši so demokratje. Mi siromaške občine bomo mögle plačüvati bogatim pücončarom itd. podporo, ar so se odali demokratom. Je to ne sramota? Siromaške obč., Prekmurja.

Izselüvanje v Ameriko. G. veliki župan mariborske oblasti davle na znanje, da se vsakši naj dobro pazi, komi se zavüpa, gda šče potüvati ali gda potuje v Ameriko. Je najmre dosta krivih agentov, šteri spravljajo lüdi do Amerike, tam jih pa zapüstijo. Amerikanske oblasti pošlejo potem takše lüdi nazaj, kak se je to že večkrat zgodilo. Zato naj vsaki prle pita svoje oblastvo, (srezko poglavarstvo), štero njemi rado pove vse, ka je potrebno za potüvanje v Ameriko.

Mapa „Prekmurja i Medjimurja“ je vödana, kak smo zvedeli v „Učiteljski dom v

Novi svet.

Spisao: I. Sziklai.

Iz vogršćine prestavo Fr. Kolenc.

Goherca je malo razdražena odgovorila nazaj:

— Zdaj pa se morata navaditi, da bota spala sama. Nimata oče.

— Deteti sta prestrašeno povesei glavice, obraz njima je žgala vroča skuza, štera se je na te trdi odgovor odtrgala iz krvavih oči.

— Ležita lepö. Zajtra pride Mari, dekla, zravna vama obleko, prinese zajtrk. Pomali se že navčita, kak se morata samiva obleči. Ar Mari ma drugö delo. Voščita lehko noč!

— Lehko noč! — So šepetale napol mrtve trpetajöče vüstnice.

I tet'ca, zaprivši dveri, je šla nazaj v spalnico.

Deteti sta trepetajöč poslüšali njene trde stopaje, kak postajajo bole tihi, kak se zgübi ropotanje, kak ide skoz štiri sobe.

Z boječim gibom se stisneta vküp. Glavo pri glavi, roko v roki.

Šklepetanje z zobmi je spremlalo tiho, zadüšeno, nadrobno utripajöče jokanje.

— Jaj, naj ne začüjejol!

Skrčeno sta sela na zemlji ležeči matraz. Legla pa nesta. Nesta se slekla. Samo stiskala sta se, žmarila, kak premočene ftičke v od matere zapüšćenoj mokroj gnezdi.

— Nega očo, nega. — Je zdehnola Trezika.

— Nega, nega. — Je zaječao nazaj Elemér.

— Nikoga nemava.

— Nikoga.

— Ne boj se Trezika — je batrivaio sestrico Elemér i jo je še bole k sebi pritisno.

— Jaz se ne bojim Elemér. Samo ti se ne boj!

— Ne slečiva se.

— Ne. Ostaniva tak oblečeniva.

— Tak naj ne bo bantüvala prikazen.

— Kakša prikazen? Ve nega prikazni.

— V istini nega. A mene vedno straši nekši strašen občütek, grozna prikazen — je razlagao dečko. Moja düša je prikazen. Če odprem oči, jo vidim; če jih zaprem, jo še bole vidim. Ne verjem, da bi öča vmrli. Tü so pred menov.

— Oni sami ne. Ve so jih pokopali.

— Tüdi on sam, nego njegova düša. O zakaj tüdi neje neseo naj seov? Tam bi bili zdaj vsi z ubogov materjov vküp. Ne bi se nama trbelo böjati, da ostaneva samiva.

Mala deklica je komaj razmla, ka je govorio brat.

— Jaj, ka je to? Se je prestrašila.

— Psi lajajo.

— Zdaj? Mogoče hüdobni ljudje hodijo vüni?

— Hüdobni ljudje? Ka nama morejo tisti škoditi? Ali naj lehko vmorijo?

— Jaj, samo to ne! Vmorijo naj! — Je zajavkala mala deklica. Neščem, da bi me vmorili. Ne straši me!

— Ne, ne.

— Moliva, Elemér!

— Moliva, Trezika! Za očo . . .

— Pa za mamö . . .

— I za mamö . . . Ali joče tüdi ona v nebesaj, če gleda na naj?

Mari pripovidava.

Hitro sta se zbüdila iz polspanja.

— Jaj, ka je?

— Što je?

Bojazлива sta se stisnola vküp še bole.

Klonkanje se je čülo na dveraj.

— Jaj, düša! . . . je šepetala prestrašeno Trezika.

— Vendar! Düša ne klonka. Če bi se prikazala, bi tiho priletela k nama.

— Te pa razbojniki — je pravila znova mala deklica bojazljivo. — Ne govoriva nikaj. Delajva tak, kak da bi spala. Znova je klonkalo.

— Što je? — je pitao glasno Elemér.

Deklica ga je cüknela.

— Zakaj se glasiš za Boga? Zdaj že znajo, da sva tü, da ne spiva.

— No potom? Njim ne to vseeno, če so hüdobni ljudje? A naj ja ne bodo bantüvali. Ne sva njim zagrešila nikaj.

Po dveraj se je čülo še močnejše klonkanje.

— Što je? — Je kričao zdaj že bole batrivo dečko.

— Jaz sem, Mari. Ka še ne spita? Vgasnita svečo, gda ležeta.

Mari teda.

No ta jiva ne bo bantüvala. Če tüdi jiva večer ne sprejela s prijaznim obrazom. Štošče je lehko vidö, da jo prihod dvoje dece strašno čemerio. Ar njoj je to pomenilo novo delo. Ma pa tüdi tak vnogo posla. Zdaj naj še pazi na teva dva paglavca.

Mariboru.“ Ar je to edina mapa, štera nam natlenko pokaže našo lepo Slovensko Krajino z Medjimurjem, vse občine, šole, cerkvi, pošte, železnice, ceste, fabrike, vodine i brege i se jo dobi v vseh knjigarnah za 10 Din, jo priporočamo našemi ljudstvi.

Romanje v Rim. Letes obhajamo sveto ali jubilejno leto. Ves katoličanski svet se pripravlja, da pošle svoje zastopnike v večni Rim. — Ponüvle se nam najlepša prilika, da lahko vidimo večni varaš Rim, šteri je sveti vsakomi katoličanci, da stopimo na zemljo, štera je posvečena s krvjov krščanskih mantrnikov. Za jugoslovanske romare je določen obisk Rima od 26 majuša do 2. junijuša t. l. to je na risalski tleden. — Što se odlöči za romanje, naj se do 25. februara t. l. zglati pri svojem plivanöši, gde tüdi naj položi potrebne peneze. Za tretji razred de koštalo okoli 1500 za drügi pa 2000 D.

Konjsko, živinsko i kramarsko senje je vütro, to je 16. februara v M. Soboti.

Beltinci. Dne 1. t. m. se je vršo občni zbor podružnice voj. invalidov v Beltincih pri precej dobroj udeležbi. Poročila odbora so bila ednoglasno sprejeta. Po poročilih odbora nam je tov. Krušič, delegat izvršnega odbora iz Ljubljane, šteri je biö tüdi izvoljeni za predsednika obč. zbora, poročao, kakši pomen ma organizacija i od dozdašnjega dela. Po odvezi staröga odbora se je izvolo novi. Preds. Hajdinjak, podpr. Šebjan, tajnik i blagajnik Rešek, odborniki: Žizek, Nerat i Baša Margareta. Preds. nadz. odbora: Slavic, odborniki: Rengeo, Jerebic, Matko i Antolin. Delegat: Anton Hajdinjak, namestnik Rešek. Obednom se da vsem invalidom i vdovam na znanje, da poravnajo za leto 1924. članarino kak tüdi za leto 1925. Šteri šče nemajo članskih knjižic, naj si pridejo po nje na tajništvo.

Na Martinišće so dali i nabrali: Kočar Jožef v Bogojini 196, Varga Ivan i Treza Strehovci 100, Trajbarič Jožef v Filovcih 232 50, Casar Martin v Strehovcih 115 50, pokojna Gerenczer Magda Strehovci 150, Casar Martin v Stehovcih 35 50, Kočar Jožef v Bogojini 306 50, Vogrin Matiaš na Ivancih 143, Görek Franc na Bukovnici 68 50. Vse to so notri poslali vlč. g. župnik Bašša. Kerec Ivan v Otovcih 348. Menciigar Štefan v Motovilcih 102 75, Sukič Franc v Radovcih 85. To so poslali notri vlč. g. župnik Bednarik. Jančarič Mikloš v Noršincih 64 25, Kolar Janoš v Nemčovcih 55, Jančarič Mikloš v Noršincih 41, Fartelj Karol Martjanci 100, Durič Ivan na gostüvanji pri Török Iv. v Gorici 81, edna ženka v Martjancih 20, Grabar Jožef v Möravcih 10. To so poslali notri vlč. g. Horvat I. župnik v Martjancih. Iz Cankove se poslali vlč. g. Kereszturi 37. Glavni nabirateo v Rakičani Forjan Andrei dao g. kaplan Št. Horvat dne 23. aprila 141 25, potem dne 28. aprila 224 50 Din. To dvoje je že bilo v Novinah, samo nabiratelovo ime ie falilo. Vsem darovnikom pa nabiratelom naj Bog bogatö poplača tü na zemli i po smrti.

Orlovski odsek v Žižkih priredi zanimivo smešno igro dne 22. februara t. l. po večernici i ponovi se igra zopet v tork to je na fanjšček odvečara ob 6. vüri. Spored bo: 1. Predstava veseloga fanjščeka. 2. Avtomat. 3. Mali

— Sta čüla? — je pravila znova Mari, preci trdo, ka je še bole vrazilo srce deteti i kazalo dati istino nagnenji prvoga vtisa, da je ta Mari tak grobjansko, brezdüšno stvorenje, od šteroga je bolše odteguvati se. A zdaj bota njoj odkazaniva.

— Njoj! Ona bo na njeva pazila, ona skrbela za njüni red, jesti, spanje, špilanje. Ta ostro-oka dekla s trdim pogledom, nerodnim hodom. Z obraza, oblike njoj odseva nesmilečnost, krutost. Mogoče je sposobna jiva tüdi zagiftati, mogoče je.

— Sta čüla? — Je ponovila Mari. Vgasnita svečo, ar gospa mene skrega, če dosta zgori.

— A ne vüpava. — Je odgovorila Trezika.

— Ne vüpata? Ka se bojita tmice?

— Ne samo tmice — je odgovoro Elemér. Ne veva, česa. Vsega. A böjiva se.

— No pa me püstita notri; pri vama ostanem, dokeč ne zaspita. — Je pravila znova Mari.

Deteti sta se začnola šepetajoč posvetüvati. Ali jo naj püstita notri ali ne?

Ali šče dobro z njima, ali hüdo?

— Včasii! — Je krikno Elemér.

I znova sta se posvetüvala en hip. Mogoče pa njima le nešče škodüvati ta Mari, ve nemre biti tak hüdobna. Mogoče sta samo njeva mela v svojoj bridkosti njeni obraz za tak strašen.

O, če bi Juliška klonkala, kak bi bežala pred njo, kak bi se njoj obesila včasi na šinjek. Ona bi jiva znala pomiriti, tolažiti. Njo bi morali z njima priglati. Širöta Juliška! Tüdi njoj je zdaj dugi čas brez njeva. (Dale.)

človek iz Afrike Vstopnina bo samo 2 Din. Zato v nedelo i v tork vsi v Žižke, smeha bo telko, ka de nam vsem više hodo. Vsi vlüdnö vableni! Bog živi! — Žerdin Martin, tajnik.

Država.

Kelko ponüca Zagreb mesa i pijač. Po podatkej uradne štatistike so v zagrebečkoj varöškoj mesnici v preminočem leti buili 18,680 goved, 44,435 teocov, 60,829 svinj, 997 mlade živine i 314 konjov. Zvün toga je uvozo Zagreb iz okolice 200 jezer kil friškoga i 965,250 kil prekajenoga mesa, masti pa 1 milijon 596 595 kil. Popili so Zagrebčani 79,500 hl (1 hl=100 litrov) vina i 41 jezer hl pive, vküпно 120 jezer hl, ali na tenko 1 hl na osebo. Poleg toga so spili 589 hl žganice i likerov i 22 375 kant šampanjca.

400 mladih tovajov v Sarajevi. V Sarajevi so družabne razmere posebno žalostne: Brezposelnost, ki je posebno usodna za muslimanski del prebivalstva, pomenkanje stanovanj, družine, ki so v vojni izgübile svoje hranitele itd. Vse to se vidi v dejstvi, da sarajevska mladina jako propada. Tak je tečas v Sarajevi do 400 tovajčkov, ki še namajo 15 let.

Živ v drevi. Nekšega dne v prvöj polovici je najšeo nočni stražar v Novom Sadi nekšega znanoga obrtnika, pijanca iz navade, na vullici. Začno ga je stepati i zazavati, a obrtnik neje dao nikšega znamenja življenja. Stražar, šteri lekaj tüdi bio preci natrkan, je nato s pomočjov nekšega mimoidočega človeka spravo pijanca kak mrtveca v mrtvašnico. Zajtra so dali zdravnik i v podpis mrliški list, šteroga je on tüdi podpisao. Popoldne so šteli mrtveca prenesti na pokopališće, a gda so ödpri dveri (v mrtvašnici), so prestrašeno odskočili: mrtvec je sedo v drevi i kadio cigaretlin. Taki potom se je nepobolšlivec odpravo s prijateli — v krčmo, da znova prepije celo noč.

Krvavi spopad v Zagrebi. V Zagrebi je prišlo 14. januara do krvavoga spopada med radičovci i Orjunaši. Nekši Orjunaš je vdaro Belaka s palicov po glavi i njemi povzročo krvavo poškodbo. Pri napadi je navzoča bila policija, ne da bi posredüvala. Nastalo je bitje, štero se je končalo s tem, da so odgnali na policijo Belaka i na zahtevö obćinstva tüdi ednoga izmed Orjunašov.

Starinske najdbe pri Plevni. V okolici Plevne so iz kopali dragö cen starinski zaklad, ki sestoji iz 11 starinskih zlatih vaz, ki vagajo vküпно 12 kg. Vaze so slüžile v bogoslovne namene i so okrašene z vzhodnimi okraški. Izročili so jih narodnömi muzeji v Sofiji.

Duna preplavao. Znaniva novosadskiva športnika podžupan Lakie i trgovec Ivan Rogulja se vso zimo vsakši den kopata v Duni. Gda se napravi led, ga razsekata, da se moreta kopati. Dne 9. januara, gda je kazao toplomer 2, stopinji Celzija pod ničlov, je Rogulja preplavao 750 m šiřćko Duno v obeh smeraj (ta i nazaj). Proti morebitnim pošedjcam se je nato zavarüvao s par litri zavreloga vina.

Velkosrbsko divjanje v Sremi. V vesi Bačinci so pomešani s Srbi grško-katoličanski Rusini. Na božične svetke je prišeo med nje dr. Šimrak, da bi opravö božo slüžbo. Ar pa je on voditeo i zdaj tüdi kandidat Hrvatske pučke (ljudske) stranke, je njegov prihod pravoslavne Srbe jako razdražo. Svoje čemere so trli s tem, da so ponoči razbili skoro ednoj tretini Rusinov okna. Dne 2. januara je prišeo dr. Šimrak drügič med Rusine, da bi meo shod. Po velikih težavaj se njemi je posrečilo dobiti za njega dovoljenje. Govoro je o grehaj srbskih politikov, ki so Hrvatom s svojoj centralističnov ustavöv vzeli samostojnost. Na shodi je bio navzoč nekši velesrbski dijak. Toga je govor razdražo. I začno je gučati, da Hrvate trbe navčiti i da ne govora o kakšoj autonomiji, ar toga Srbi nikdar ne dopüstijo. Nadale je izjavo, da ne trbe nikšega sporazuma, ar je v toj državi većina Srbov, većina pa sme delati, ka šče. Gda je večer dr. Šimrak šo na vlak, da bi se odpelao, so ga zahrbtno napadnoli. Le z bežanjom se njemi je posrečilo vüjti. Napadalci pa so šli za njim na postajo, i da se neje zgodila z njim nesreča, se je zahvaliti načelniki postaje, šteri neje dopüsto, da bi ga bantüvali.

Mlada samomorilka. V Banjaluki je decembra preminočega leta skočila pod vlak 16 letna učenka. Bila je taki mrtva. Ka jo je pripravilo do toga, ni znanö.

Smrt od lakote. Hrvatski list iz Zadra poročä, da je tam vmro vpokojeni nadzornik finančne straže. Vmro je od lakote, ar proti prošnjam pet mesecov ni dobio izplačane vpokojnine. Takša usoda čaka tüdi njegovo ženo, če se v zadnjem hipi ne zgodi čüdo.

Svet.

Trikratni vmor i samomor. V Judendorfi na Štajarskom je 36 letni vpokojeni ritmojster P. Damers proti konci staroga leta v

svojoj vili strelö svojo ženo, desetletnoga sina i sedemletno hčerko. Dveletnoga sineka je püsto živoga. Sam pa se je zagiftao. Kak se vidi iz pisem, štera je pisao pred smrtjov nekšoj prijatelskoj družini, šteroj izročä v varstvo maloga sina, stase z ženov dogovorila, da ideta prostovolno v smrt i vzeteta s seov tüdi obe starejši deteti.

Lepa zbirka. Policijsko ravnateljstvo ma v svojem muzeji prek 55 jezer slik raznih hüdodelcov i prek 5 milijon prstnih odtisov.

Loyd George kak novinar. Kak poročajo nekše novine, zasluži George s svojimi članki, ki jih priobčüje v Angliji i Ameriki, 20 jezer funt šterlingov letno (to je 300-krat telko Din).

200 jezer novin v ednoj vüri. Na Nemškom so napravili rotacijski (tiskalni) mašin, s šterim se lahko natisne v ednoj vüri 200 jezer novin po 8 strani, ali 50 jezer po 32. Mašin natisne vsako vüro 126 km papira. Dugi je 21 metrov, za dva šćoka visiki, vaga 160 jezer kil.

Nova palača v New Yorki. Arhitekti so izdelali plan nove palače, ki bo mela 88 šćokov. To bo najvekša zidina na sveti. Newyorčani se pa bojijo toga velikana. Mislijo najmre, da bi mogli viheri, ki so v takšoj višini močni, palačo pretrgali i tak bi bile v nevarnosti sosedne palače.

Zanimiv pojav. V nemčiji je zbüdilö veliko pözornost hüdodelstvo, štero je zvršo nekši Angerstein. Te je vmoro 8 oseb. Eden izmed vmorjenih je meo ödperto oko. To oko so fotografirali. Gda so sliko povekšali, je okina slika jasno kazala podobö merilca z zdgnjenov sekirov. Tak pišejo nemški listi.

„Hej Slovani“ je bila napisana l. 1834. Pesnik Samo Tomasik se je müdio na poti v Berl'n, kam je šo v bogoslovje, tüdi v Pragi i ar je dobro poznao vpliv nemške propagande (razširjanja) med Čehi, ga je to jako čemerilo. Ednok je prišo ves razsrjen v krčmo i napisao pesem, ki je naskori postala znamenita pesem vsega slovanskega sveta.

Samomor berlinskoga bankera. V Berlini se je s svojoj ženov vred zagiftao 72 letni ugledni banker Leopold Friedlander. Prizadeti je bio pri nekšoj bančnoj nesreči.

Politične drobnije.

Szabadsági (na „Mégis csak beismerik“). Gospode v uredništvi toga lista je tak razveselo drügi stavek v članki „Par reči Hartnerovömi „Szabadsági“ (Novine, št. 5), ka so bili za vse drügo slepi i zdaj svoje čitalce fařćajo s tem, da njim davlemo prav. No ja, što ne razmi, pa ne razmi. Šćoda pa je, da so tak kratkovidni, ar človek ne bo mogeo z njimi govöriti. Ja, malo pameti mora vsakši meti, ovak vse lahko na opak vidi.

Domača politika.

Izvoljeni poslanci Kmečke zveze.

Na Kranjskom:

1. Dr. Anton Korošec (v Ljubliani), 2. dr. Anton Korošec (na Kranjskom), 3. Franc Smodej (ljubljska okolica), 4. Janez Brodar (Kranj), 5. Dušan Serbec (Radovljica), 6. Janez Strcin (Kamnik), 7. Anton Sušnik (Krško), 8. dr. Franc Kulovec (Novo mesto), 9. Karol Škulj (Kočevje).

Na Štajerskom:

10. Dr. Anton Korošec, 11. Franjo Žebot (Maribor), 12. Josip Skoberne (Brežice), 13. dr. Josip Hohnjec (Ljutomer), 14. dr. Jakob Hodžar (Celje), 15. Vlado Pušenjak (Slovenjgradec), 16. dr. Andrej Gosar (Prevalje), 17. Ivan Vesenjak (Ptuj), 18. Štefan Falež (Maribör).

V Prekmurji:

19. Josip Klekl (Dolnja Lendava), 20. Geza Šiftar (Murska Sobotä).

Što je zmagao? Notranji minister je dao uradni razglas, da je dozdašnja vlada dobila 162 poslanca, opozicija pa 154. Izda ne vemo zagvišno, ali je to istina, ar neštetni listi pišejo, da je opozicija dobila već poslancov. Brščas je vlada dobila par poslancov već. Či bi se pa volitve vršile po zakoni, brez nasilja, brez laži i pošteno, lahko pravimo, pa bi opozicija kakših 200 poslancov. Čüje se tüdi, da bodo nove volitve, ar je vlada dobila premalo većino.

Pozor zemljiški kupci!

Proda se na lepem kraju 10 m od železniške postaje na Štajerskem prek Mure eno lepo posestvo s hižo vred; je nekaj vinograda, njiv in senožeti, leposadno mlado drevje; živina. Vse lepo urejeno. Kdor želi kupiti, naj se oglasi za podrobnjša pojašnila v pekarni

VEKOSLAV KRALJ Beltinci.

Kesno odlikovanje. Pariški list poroča, da je bio odlikovan 97 letni Martin Maurice viteškim križom reda „italjanske krone“ za svojo batrivnost s šterov se je skazao v boju za neodvisnost Italije — l. 1859.

Najveksi hotel. V Čikagi bodo meli v najkrajšem časi kotel, ki prekosi tudi newyorške. Koštao bo 17 milijonov dolarov, visiki bo 170 metrov, sob bo meo 3400 za 1000 več, kak hotel v New Yorki, ki je dozda najveksi na sveti.

Prekmurski dijak.

Na pesnikovem grobu.

Vroče solnce je sijalo po zelenem, ravnem prekmurskem dolu in tihi sen je vlekel in miril dušo vsakega...

Šel sem na dijaško zborovanje. Na spomin mi je prišel naš poznani pesnik — Miroslav, ki leži v ranem grobu v središču našega dijaškega življenja — v Beltincih.

Ko magnet me je vleklo srce na grob — premili grob za dom pojočega mladega bogolovca, ki je pel iz ljubezni in spoštovanja do prekmurske grude.

Odločil sem se obiskati njegov grob in šel na pokopališče. Rože so dišale iz domov mrtvih, iz čistih grobov je prihajal vonj, ki je miril moje ganjeno srce.

Nisem videl drugih grobov s svojo dušo, videl sem jih samo z očmi; tedaj se je zdignil nad vsemi grobovi v svoji skromnosti, a ljubeznivosti grob Miroslava, ves v cvetlicah, ki so me potegnile k sebi, da sem pokleknil ob grobu in zamolil — duša pa je zapela v vročih solzah:

Miroslav — življenja
cvet je pun trpljenja
bio; a zdaj v počitki
kak si vsigdar v žitki
proso v svojij pesmaj
so ostanki tvoji...
Bio si vsikdar v boji
trdom v svojih želaj
spevati za narod
i po smrti spati
v senjaj večnih mira
tam ob oči svojem...
Mj najmlajši zarod
ščemo pa ostali
v vsaj ljubezni mira,
stati v duhi tvojem!...

O Miroslav! bila je to moja vroča solza, ki je padla na tvoj prerani grob. Gledal si me iz rajskih višav in se mi radostno smehljaj, ko je rosilo moje oko.

O Miroslav! kolika je bila moja bol, ko sem te zapuščal v tvojem zemelskem grobu, v katerem nisi mrtev, ker živiš med dijaštvom Slovenske Krajine, ker je tvoja roža s svojim prijetnim duhom nas vse oblekla v ljubezen naroda...

Sanjaj — Miroslav! Sanjaj, sanjaj!

Zlatko Pomurški.

Gospodarstvo.

1. Zrnje. V Novom Sadi:

100 kg. pšenice	400 Din.,
„ žita	300 „
„ ovs	300 „
„ kukorice	180 „

2. Živina:

govenska: teoci: svinje

v Zagrebi 1 kg. 24—27 D. 25—29 D. 28—32 D
v Ljubljani „ 20—23 D. 25—27 D. 20—25 D

3. Krma.

Sena m. 90—125 D., slame m. 70—100 D.

Zagrebečka borza

dne 12. februara 1925

Amerikanski dolar, 1 dolar	D	58—
Austrijska krona, 100 K	D	0.085
Čeho-Slov. krona, 1 K	D	1.80
20 kronski zlat	D	225—
Francoski frank, 1 frank	D	3.28
Madjar. K 100 (nova em)	D	0.075
Švic. fran., 1 fr.	D	11.70
Talijanske lire, 1 lira	D	2.50

Zürich:
Dinar, 100 Din Sv. fcs 8.40

Pošta.

Simon Št. Šulinci. Poslano naročnino dobili. Radi počakamo na sirote. — L. Būček St. Louis. Lepo naročnino dobili. Vse je v redi

za nazaj i naprej za l. 1925. — Horvat A. Chicago. Peneze za Martinišče dobili. Lepa hvala. — Gujman Ignac. Prosenjakovci. Nikaj nam ne znan od tistoga. Za funduš pa dobite zemljo, če ste prosili. — Vinčec Jožef, Kapca. Dali smo našim glas, da bi šli k Vam. Ne vemo če so mogli doprinesiti. Kesno ste se javili. Hvala za prijaznost. — Nemeč Franc, Sv. Jürrij. Naj občina prošnja vložiti za vse na glavarstvo. — Baranja József, G. Črnci. Brez carine se spravlja zrnje delavcov notri. Drva samo te, če što svoj hloed na žago pela i blanje nazaj. Najboše bo, če se občina obrne na glavarstvo i to oprasi, naj se za sirote zavzeme pri glavnoj carinarnici. Pa prepis prošnje pošljite tudi g. narodnomi poslanci, ka do prosili za Vas to ugodnost. — Fabjan Gjörköš, Klanje. Oči vse raztolmačili.

Zahvala.

Žaluoja rodbina Štefan Horvat v Dolnji Lendavi se prisrčno zahvaljuje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za obilno izkazano sočutje, ki ji je lajšalo bridko izgubo njene drage hčerke i sestrice Mancike. Posebno se zahvaljuje šolskemu vodstvu za prelepo zadnje spremstvo i za ganljive žalostinke. 50

MALI OGLASI

Razglas!

Strokovna zadruga čevlji. mojstrov v Turnišču naznanja vsem svojim članom čevljarke zadruge da bo obdržala svoj redni obč. zbor dne 19. II. 1925 ob 10. uri predpoldne.

S sledecim dnevni redom:

1. Volitev novega odbora.
 2. Pregled računov o dohodkih i izdatki.
- Dolžnost je vsakega člana iz navedene stroke, da se udeleži seje.

Turnišče, dne 5. feb. 1925

Predsednik:
Štefan Litrop

Tajnik:
Gjörköš

Naznanja se, da što dešnjac jaošove mladike, 2 leti stare prve ste, naj se zglati pri Jauk Károli, posestniki v Skakovcih, Prekmurje.

Občina Čranci bo dala delati na Črnci cementani most. Vsi, ki želejo delo prevzeti, naj pridejo dne 15. febr. leto na lice mesta kde se delo potom licitacija prekda istomi, ki de najfalej delao. Župan.

Oda se edna nova lidana hiža z gostilnov i grintom vred v bližini postaje Lipovci (Beltinci). Več se pozve v uredništvu Novin. 5

Skoro nova parna žaga

„Vollgater“ z vsemi pritklinami vred stoječa v bližini Bleda ob Savi na Gorenjskem se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Cenjene ponudbe oz. vprašanja pod „parna žaga“ na upravo lista. 24

RAZGLAS

Kupila sva od vdove Julije Hodošek gostilno i mesnico v Bakovcih hšt. 8.

Vsakdo, ki ima kaksnokoli terjatev proti prodajalki, naj jo javi pri odvetniku Dr. Skerlaku v Murski Soboti najpozneje do dne 15. februara 1925., ker midva za eventualne dolgove prodajalke nobene odgovornosti ne prevzameva.

Aleksander Kečmar, gostilničar in žena v Petrovcih.

Slovenska Banka d. d.

podružnica DOLNJA LENDAVALA

plača najbolje dolarje
in zlate peneze.

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Samostalno prekmursko katoličansko podporno društvo sv. Križ Chicago Ill:

je najboše društvo za prekmurske Slovence v Chicagi. Kotrige društva postanejo lahko kat. Slovenci, moški od 16. do 50. leta, ženske od 16. do 45. leta starosti. Kotrige plačajo ednok pristopnino 1 Dol. i mesečno 1 Dol. i zato dobi vsakša betežna kotriga prvij 6 mesecov 1 Dol. podpore za vsaki den, nadalnje 3 mesece pa 50 centov na den. Če je kotriga ešče duže betežna, zvoli se njoj podpora na mesečnoj seji. Za smrtnino plača društvo zdaj 350 Dol., kda bo pa več kak 200 kotrig, pa 500 Dolarov. Gotovščine ma društva 5000 Dol. kotrig 170. Želemo, ka bi bilo skoro 200 kotrig. Društvo skrbi za lepi sprevod i cerkveni pokop i bo pomagalo pri deli za prekmursko slovensko faro v Chicagi i priporoča vsem kotrigam, da si naročijo prekmursko glasilo „Novine“ v šterij objavlja društvo svoje oglase. Novine se naročijo pri Klekl Jožefi, vp. pleb. v Črensovcih, Prekmurje, Jugoslavija i se dobijo tudi pri društvu. Društvene seje se vršijo vsako drugo nedelo v meseci ob 3. vöri na numeri 1804. So Racine Avenue, Chicago Ill. Opominamo vse prekmurske Slovence, ki so ešče nej ali so že v kakšem društvu, naj pristopajo k tomi lepomi društvu, štero pomaga kotrigam v potreba. Odbor za leto 1924:

Predsednik Martin Kelenc, podpredsednik Štefan Ros, tajnik M hael Gjörök, podtajnik Jožef Čurič, blagajnik Štefan Jakšič, paziteo betežnih Štefan Kavaš, nadzorni predsednik Matjaš Zver, račune-voditeli Štefan Ritlop i Paveo Tkalec, paziteo društva Anton Markoja, vrtar Jožef Trajbar.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri ERDŐŠY BARNABAŠ, trgovci z papirrom i igračami v Murskoj Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

Podpirajte Novine!

Hranilnica i posojilnica v Črensovcih

r. z. z n. z. uraduje vsako nedejlo ino svetek.

Obrestuje hranilne vloge (navadne) po 8%; vezane vloge proti šest mesečnoj odpovedi pod 5000 Din po 9%, vezane vloge od 5000 Din navise pa po 9½%.

Vlog stanje je že nad dva milijona.

Kmetski penezi se naj vložijo v kmetske hranilnice i naj služijo v hasek našemi kmetskomi ljudstvi. Zavupajte nam peneze, za štere dobro stojijo naši kmetje z vsov svojov vrednostjov, ka većim sirotam je lejko posodimo na fal interes.